

Angažman građana u zajednici

Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini surađuje sa zajednicama širom BiH, kako bi se potaknuo njihov održivi angažman sa lokalnim vlastima i izgradila istinska sveobuhvatna demokracija na lokalnom nivou.

Kroz inicijativu *Lokalno je primarno*, Misija radi na razvoju istinski sveobuhvatne i odgovorne lokalne demokracije. Poseban naglasak stavljen je na povećanje nivoa učešća mladih, seoskog stanovništva, manjinskih grupa i osoba koje žive na ekonomskim i društvenim marginama u aktivnostima na lokalnom nivou, kao i na razvoj njihovog kapaciteta da izabrane službenike drže odgovornima za pružanje osnovnih usluga.

Program Angažman građana u zajednici fokusiran je na razvoj efikasnih i održivih mehanizama za konsultiranje i uključivanje građana u proces donošenja odluka na lokalnom nivou. Posebna pažnja posvećena je sljedećem:

- Oživljavanju mjesnih zajednica i drugih postojećih mehanizama demokracije na temeljnom nivou;
- Poticanju učešća mladih u lokalnim pitanjima kroz razvoj politika djelovanja mladih i izgradnju kapaciteta organizacija mladih i vijeća mladih;
- Promociji socijalnog uključivanja ranjivih grupa (posebno žena na selu, nacionalnih manjina, povratnika i osoba s invaliditetom), kroz pružanje podrške i davanje stručnih savjeta njihovim asocijacijama, mrežama i političkim predstavnicima, kao i kroz organiziranje projekata, s ciljem poboljšanja njihovog pristupa ekonomskim šansama; i
- Povećanju kapaciteta građana za praćenje odgovornosti zvaničnika kroz podršku tzv. watchdog inicijativama (inicijative za nadgledanje i zagovaranje).

Mjesne zajednice (MZ)

Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini radi sa mjesnim zajednicama na izgradnji njihovih vještina i poticanju njihove sposobnosti da zastupaju interese građana i u svom partnerstvu s općinskim vlastima lobiraju za zahtjeve građana. Ova tijela na nivou zajednice, locirana u okviru općina, formirana su u sklopu socijalističkog sistema bivše SFRJ, kao sredstvo omogućavanja većeg angažmana građana i kao javni forumi.

Od završetka rata u Bosni i Hercegovini, u više od 90% općina u državi, mjesne zajednice su, ili nastavile postojati, ili su ponovno uspostavljene. Iako velika većina općina danas ima takav sistem lokalnih zajednica i pruža im određenu finansijsku podršku, vještine, resursi i kapaciteti mjesnih zajednica značajno variraju od općine do općine. Kroz aktivnosti programa Angažman građana u zajednici, Misija radi u 26 općina, kako bi potaknula mjesne zajednice da se bolje organiziraju i da efikasnije komuniciraju s općinskim vlastima. Posebna pažnja posvećena je povezanosti zajednica i zastupljenosti odbora mjesnih zajednica kroz inicijative kojima je cilj unapređenje izbornih procedura i statuta mjesnih zajednica, kao i kroz kampanje za podizanje nivoa svijesti.

Učešće mladih

Misija intenzivno radi s mladima u sklopu inicijative Lokalno je primarno, pružajući posebnu pažnju lokalnom nivou vlasti i radeći na razvoju odgovarajućih mehanizama za mlade, koji će im omogućiti da postanu aktivniji u općinskim poslovima. Kako bi se najbolje zastupali interesi mladih, posebno onih koji žive u seoskim sredinama, i kako bi se povećala njihova sposobnost lobiranja za svoje interese, Misija potiče formiranje organizacija mladih i vijeća mladih, te gradi njihove kapacitete kroz različite vrste obuka. Misija podržava razvoj lokalnih strategija i politika djelovanja mladih, kao i imenovanje komisija za mlade, referenata za mlade i savjetodavnih odbora za mlade, te njihovo jačanje kroz radionice i obuke. Misija također radi sa tijelima vlasti na entitetskom i državnom nivou, kako bi se osiguralo postojanje i primjena odgovarajućih zakona i odredaba, koji omogućavaju veći angažman mladih u poslovima zajednice. Poseban naglasak stavlja se i na kreiranje jasnih i transparentnih kriterija i procedura za finansiranje projekata za mlade.

Socijalno uključivanje

U sklopu svojih ciljnih aktivnosti, Misija također radi na povećanju vidljivosti i utjecaja ranjivih grupa, koje su trenutno loše ili nikako organizirane, što za posljedicu ima njihov vrlo slab utjecaj na javne poslove u mjestima gdje žive. Misija podržava grupe, kao što su: nacionalne i brojne druge manjine, žene na selu i osobe s

invaliditetom, kako bi bila oformljena njihova udruženja i izgrađeni njihovi kapaciteti za civilni angažman, uključujući i vještine lobiranja i zagovaranja. Podržava se i kreiranje mreža organizacija koje ranjivim grupama daju jači glas u zagovaranju njihovih potreba. Misija podržava veće ekonomsko učešće ranjivih grupa, kroz održavanje obuka i jačanje pojedinaca da iskoriste dostupne prilike. U sklopu svih aktivnosti programa Angažman građana u zajednici, Misija nastoji integrirati rad sa seoskim zajednicama i ostalim marginaliziranim grupama.

Watchdog inicijativa – Inicijativa za nadgledanje i zagovaranje

Misija je, u 2011. godini, počela kroz svoju *Watchdog* inicijativu raditi na povećanju kapaciteta građana da traže odgovornost od vlasti i lobiraju za poboljšanja. Grupe mladih osoba, organizacije za ljudska prava, udruženja ranjivih grupa, kao i stručna udruženja širom BiH, obučavaju se da vrše nadgledanje odabranih oblasti, od okoliša i prava žena, do etičkog kodeksa službenika i transparentnosti procesa donošenja odluka na lokalnom nivou. Njih se potiče da izvještavaju o svojim nalazima, da razvijaju preporuke za javne politike djelovanja i lobiraju za njihovo usvajanje, koristeći i pritisak javnosti i dijalog sa lokalnim vlastima i vlastima na višem nivou. Kroz ovu inicijativu, Misija želi prenijeti ulogu nadgledanja i zagovaranja, koju pretežno još uvijek imaju međunarodne organizacije, na lokalne aktere građanskog društva da razviju aktivnosti građana.

Misija OSCE-a u Bosni i Hercegovini pomaže BiH u ispunjenju obaveza, koje je ona preuzela kao država članica OSCE-a, kao i u napredovanju ka ostvarenju svog deklariranog cilja pridruživanja evroatlantskim integracijama, tako što jača sigurnost i stabilnost, putem završetka izgradnje mira unutar daytonskog okvira, i razvija inkluzivni politički diskurs i demokratski odgovorne institucije koje poštuju raznolikost, promoviraju konsenzus i poštuju vladavinu prava. Misija ima sveobuhvatan i integriran pristup putem svog prisustva na terenu, što odslkava naglasak na razvijanju kohezivnih zajednica i na pravovremenoj identifikaciji prepreka napretku.